

обслуговування, затрат, тарифов і свободи передвиження представляються в альтернативних варіантах, пропонує сусідніми країнами [2].

Спеціалісти в області логістики і транспорту відзначають, що нинішні показники рівня розвитку транзиту в Казахстані говорять про те, що галузь знаходиться на стадії становлення. Перспектива зростання галузі дуже висока при умові правильної державної політики і якісної реалізації державних програм, таких як стратегія «Казахстан-2050», програма «НурлыЖол», Державна програма розвитку інтеграції інфраструктури транспортної системи до 2020 г. і др³.

До 2020 г. об'єм зовнішньої торгівлі Китаю і ЄС прогнозується на рівні 170 млн. тонн, при цьому об'єм транзитних перевезень по території Казахстану в даному напрямку складе близько 8-9 млн. тонн. Сусідство з найбільшим ринком як в плані виробництва, так і споживання зобов'язує нас розвивати галузі, безпосередньо пов'язані з нами. Міжнародні транспортні коридори, що проходять по території Казахстану повинні багаторазово повернути інвестиції, вкладені в інфраструктуру і транспортну галузь в цілому, зробив її одним з флагманів казахстанської економіки.

Список использованной литературы

1. <https://www.searates.com>
2. «Тенденции и концепция развития логистической системы товародвижения в Казахстане», Ж.С. Раимбеков, А.Е. Сарсенова, Вестник КарГУ, 2007 <http://articlekz.com/article/5923>
3. <http://www.akorda.kz>

УДК 378.147

Козаченко Г.В., д.е.н., професор
Національна академія внутрішніх справ (м. Київ, Україна)
Білоусова А.Ю, к.е.н.
*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка
(м. Полтава, Україна)*

ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНЕ НАВЧАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

Зміст освіти - це чітко окреслене коло знань про природу та суспільство, компетенцій, якими людина оволодіває шляхом навчання у навчальному закладі або самостійно, людське мислення, культура, практичні вміння та навички, необхідні для життєдіяльності людини [1].

Вищої освіти в Україні, як і у будь-якій країні, належить особливе місце, оскільки вона є акумулятором інтелектуального багатства суспільства, рушійною силою соціально-економічного прогресу та передумовою утвердження розвиненого громадянського суспільства.

В Україні попри достатньо високі витрати на вищу освіту, суттєву питому вагу осіб з вищою освітою задоволеність працедавців якістю робочої сили зменшується, збільшується розрив між вимогами працедавців та рівнем освіти. Все яскравіше стає незадоволеність вищою освітою молоді України, яка вибирає навчання за кордоном. Так, протягом 2010-2015 рр. чисельність молодих українців, що навчалися у зарубіжних вишах, збільшилася удвічі - з 28 тис. до майже 60 тис. У 2017/2018 навчальному році майже 83 тис. осіб з українським громадянством навчалися у зарубіжних університетах (приблизно 8,5% від кількості студентів, що навчалися у ЗВО України за денною формою).

Багато явищ негативного характеру у системі вищої освіти України зумовлено невідповідністю змісту вищої освіти реаліям та запитам сьогодення, не просто наявністю, а

укріпленістю технологій навчання, що вже не відповідають очікуванням тих, хто збирається отримувати вищу освіту.

До недавнього часу зміст вищої освіти в Україні був підпорядкований потребам виробництва, науки, техніки, політики, економіки та ін., тобто зовнішнім стосовно людини потребам. Людські потреби, потреби особистості, накопичений досвід знаходили значно менше відображення і мали невелике значення, а іноді на них просто не звертали уваги [2].

Проте кардинальні зміни, що відбулися у суспільстві, перетворення знань на капітал і головний ресурс постіндустріальної економіки зумовили суттєву трансформацію людських уявлень про життя, роботу, суспільство, облаштування майбутнього, що поступово підірвало усталені погляди на зміст вищої освіти, її отримання (з одного боку) та надання (з іншого боку), а також висунуло нові вимоги до вищої освіти, які у загальному вигляді зводяться до такого:

сучасний навчальний процес спрямований на здобуття знань, а повинен бути спрямований на розуміння та усвідомлення навчального матеріалу;

виникає необхідність переосмислити критерії освіченої людини, адже дотепер немає чіткого уявлення про зміст сучасної постіндустріальної освіти, хоча необхідність змін у вищій освіті розуміють усі;

зростає попит на працівників, які можуть оперативно приймати рішення навіть у критичних ситуаціях, знаходити свій шлях в нових умовах роботи, в новому оточенні, встановлювати нові відносини в ситуаціях, які швидко змінюються [3];

випускник вишу має володіти достатнім тезаурусом на початковій стадії своєї практичної діяльності, мати належну базу знань для орієнтації в будь-якій ситуації протягом усього періоду професійного життя;

набуття знаннями статусу безпосередньої продуктивної сили потребує вміння все життя набувати нових знань і застосовувати їх, що зумовлює необхідність переходу у вищій освіті від кваліфікації до компетенції;

дедалі більшої ваги набувають компетентність та професіоналізм викладачів закладів вищої освіти (ЗВО), зростає необхідність перебудови навчального процесу на користь тих форм навчання, які не просто забезпечують нагромадження знань умінь та навичок в здобувачів вищої освіти, а створюють умови для формування в них здатності до самостійного прийняття рішень, розвивають у них готовність до самоосвіти та відповідальності за свою освіченість і рівень знань [3].

Нові вимоги до вищої освіти потребують внесення принципових змін до навчального процесу, що виражається, перш за все, у пошуку та поширенні нових видів навчання, до яких належить і особистісно-орієнтоване навчання, необхідність використання якого у ЗВО України актуалізувалася достатньо давно, але реальних кроків щодо його застосування у вітчизняній вищій школі не зроблено.

Особистісно-орієнтоване навчання засновується на тісній взаємодії студента та викладача, врахуванні природних нахилів, здібностей, індивідуальних відмінностей, суб'єктивного досвіду студентів, унікальності кожного з них, переслідує мету реалізації творчого потенціалу студента, постійному вдосконаленні педагогічної майстерності викладача та поглибленні його знань.

Особистісно-орієнтоване навчання передбачає:

зосередження на потребах у знаннях студента;

надання пріоритету індивідуальності студента;

приспособлення методики навчання до індивідуальних особливостей та можливостей студента;

співпрацю, співдружність між студентами та викладачами;

відкритість та відвертість відносин студентів та викладачів;

створення у навчанні ситуації вибору та відповідальності;

актуалізацію особистісного зростання студента як основи його самостійності в оволодінні необхідними знаннями;

стимулювання розвитку і саморозвитку студента.

Головними перевагами особистісно-орієнтованого навчання вбачаються такі:

створення умов для повноцінного виявлення та розвитку особистісних якостей здобувачів вищої освіти;

орієнтація на результати навчання, що вимагає перегляду освітньо-професійних програм спеціальності та робочих програм дисциплін з метою наповнення їх новітнім змістом, що становиться можливим за нового підходу до методології їхнього розроблення (зокрема, йдеться про посилення компетентнісного підходу);

формування в студентів вміння самостійно (але під керівництвом викладачів) набувати нових знань і застосовувати їх;

переорієнтація з запам'ятовування готових знань до формування особистісних новоутворень, вміння творчо навчатись, опрацьовуючи наукові знання і суспільний досвід стосовно потреб практики;

стимулювання інтелектуального розвитку студентів і збагачення їхнього мислення завдяки посиленню самостійності навчання.

Поширенню використання у вітчизняній вищій школі особистісно-орієнтованого навчання перешкоджає низка обставин, головні з яких зводяться до такого.

Особистісно-орієнтоване навчання у вищій школі передбачає індивідуальну організацію навчального процесу, тоді як дотепер у вітчизняних ЗВО зберігається групова організація, відповідно до якої на першому курсі формується студентська група, склад якої зберігається протягом усього терміну навчання студентів (бакалаврів або магістрантів). Використання критерію «економічна доцільність» примушує ЗВО формувати студентські групи з чисельністю не менше 25 осіб. Групи з 10-12 студентами вважаються економічно недоцільними. І тут не можна не згадати про дуальний характер ЗВО в Україні:

з одного боку, ЗВО є державною інституцією, оскільки виконують державне замовлення на підготовку фахівців за рахунок фінансування з державного бюджету, а тому мають діяти за державними освітніми стандартами;

з іншого боку, у бюджетах ЗВО постійно зростає частка коштів, які вони отримали за надання освітніх та інших послуг на контрактній основі.

Дуальність природи діяльності ЗВО в Україні зумовлена низкою причин, але є стійкою, зберігається і негативно впливає на їхню діяльність, у тому числі суттєво обмежує можливості переходу вітчизняних вишів на новітні технології навчання.

Робочі програми дисциплін, що викладаються, складаються для студентських груп загалом, через що в при викладанні дисциплін складно врахувати природні здібності та індивідуальні відмінності студентів, рівень їхньої підготовки. Робочим навчальним планом підготовки студентів для певної спеціальності не передбачено факультативні заняття або заняття з малими групами студентів.

Особистісно-орієнтоване навчання у вищій школі відкриває широкі можливості для гнучких форм навчання (частина занять проводиться очно, а частина за дистанційною формою), що дозволяє врахувати прагнення сучасної молоді до раннього працевлаштування, враховувати потреби практичної діяльності студента з отримуваними у процесі навчання знаннями, поєднувати теоретичне навчання з одержанням практичних навичок. Відмова від гнучкості у більшості вітчизняних вишів призводить до ігнорування студентами занять на користь практичної діяльності, проти якого виші безсилі і нічого не можуть йому протиставити. До того ж у цьому сенсі позиції вітчизняних вишів послабляються наявністю безлічі дистанційних платформ, якими користуються молоді люди зі знанням іноземної мови, яке сьогодні не є чимось винятковим.

Таким чином, перехід на нові підходи навчання, серед яких важливе місце належить особистісно-орієнтованому навчанню, у наш час є не просто важливим завданням вітчизняних вишів, а питанням їхнього виживання. При цьому не можна не визнати, що:

переходу на особистісно-орієнтоване навчання перешкоджає не лише невміння або небажання вітчизняних вишів, а й «правила поведінки», встановлені державою у системі вищої освіти;

особистісно-орієнтоване навчання передбачає суттєве підвищення вимог до кваліфікації та педагогічної майстерності викладачів вишів, їхнього уміння вибудовувати соціально-гуманітарні стосунки зі студентами.

Список використаних джерел

1. Артёмов І. В., Студеняк І. П., Головач Й. Й., Гусь А. В. Інновації у вищій освіті: вітчизняний і зарубіжний досвід : навч. посіб. Ужгород : ПП «АУТДОР-ШАРК», 2015. 360 с.
2. Кошечко Н. В. Інноваційні освітні технології навчання та викладання у вищій школі. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогіка. 2015. №1(1). С. 35-38.
3. Гривнак Б. Парадигма особистісно-орієнтованого навчання на початку нового століття. Гуманітарний вісник ЗДІА. 2010. Вип. 42. С. 138-144. URL: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/VISNIK_42_14.pdf

УДК 378

Корсунська М.Ю., аспірант,
*Полтавський національний технічний університет імені Юрія Кондратюка,
(м. Полтава, Україна)*

SCRUM-МЕТОДОЛОГІЯ ПРОЕКТНОГО УПРАВЛІННЯ: ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ

Ефективність сучасного менеджменту підприємства цілком визначається вмінням створювати проектні команди та використовувати новітні технології проектного управління, що являють собою цілісну систему сучасних знань і практичних навичок щодо раціонального обґрунтування, планування, підготовки та виконання унікальних інвестиційних, інноваційних, будівельних, організаційних, інжинірингових й інших бізнес-проектів і програм розвитку підприємств [1].

Складність управління проектами визначається впливом інтеграційних процесів між країнами світу, різними сферами управлінської діяльності, процесів взаємного пристосування і зрощування національних господарських систем, що мають здатність до саморегулювання і саморозвитку на основі узгодженої міждержавної економіки і політики. Не менш важливими є процеси інтеграції знань у результаті поширення міждисциплінарних наукових досліджень, одночасного зближення та диференціації наук. Динамічні темпи створення наукових знань та темпи їх перетворення в інновації значною мірою визначають конкурентоспроможність підприємств на національних та світових ринках. У таких умовах принципово важливим стає оновлення методології управління підприємством із використанням сучасних технологій менеджменту, які довели свою результативність у світовій практиці.

Слушно вважають автори, що перебудова бізнесу при переході на проектно-керовані засади управління потребує формування нового виробничого середовища, що включає пошук керівниками різних рівнів способу поєднання традиційних для них методів управління з методологією управління проектами, програмами і портфелями [2, 3].

Серед сучасних методологій, що базуються на методології проектного управління підприємством з використанням сучасного програмного забезпечення, виділяється Scrum-методологія, запропонована у 1993 р. Дж. Сазерлендом та К. Швабером, а її назва «Scrum» розкриває зміст даної технології як командної гри, що відрізняється нестандартним розподілом ролі її учасників, унікальною організацією ітерацій, безперервним поліпшенням